

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2022, sen. zn. 29 ICdo 107/2020, ECLI:CZ:NS:2022:29.ICDO.107.2020.3

Číslo: 34/2023

Právní věta:

Exekuční návrh spojený s exekučním titulem, který nikdy nevznikl [se seznamem přihlášených pohledávek vzešlým z konkursního řízení vedeného podle zákona o konkursu a vyrovnání ohledně pohledávky, kterou dlužník (úpadce) výslovně popřel], nemá za následek stavení běhu promlčecí doby určené pro „vykonatelné pohledávky“ bez zřetele k tomu, zda exekuční soud podle takového (domnělého) „exekučního titulu“ exekuci (nesprávně) nařídil.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.06.2022

Spisová značka: 29 ICdo 107/2020

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Exekuční titul, Insolvenční řízení, Promlčení

Předpisy: § 112 obč. zák.

§ 16 zákona č. 592/1992 Sb. ve znění do 30. 11. 2011

§ 173 odst. 4 IZ ve znění do 31. 5. 2019

§ 191 odst. 2 IZ ve znění do 31. 5. 2019

§ 198 IZ ve znění do 31. 5. 2019

§ 20 odst. 8 ZKV ve znění do 31. 12. 2007

§ 23 odst. 1 ZKV ve znění do 31.12.2007

§ 3036 o. z.

§ 45 odst. 2 ZKV ve znění do 31. 12. 2007

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání prvního žalovaného zrušil rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 5. 2020, a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2019, a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem ze dne 26. 3. 2019, č. j. (74) 32 ICM 2516/2016-92, Krajský soud v Brně (dále jen „insolvenční soud“ nebo „konkursní soud“):

[1] Určil, že „hromadná pohledávka“ žalobce (C. F. LTD.) ve výši 2.057.254 Kč přihlášená do insolvenčního řízení vedeného u něj na majetek dlužníka (J. J.) je po právu (bod I. výroku).

[2] Určil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (bod II. výroku).

2. Insolvenční soud – vycházejí z ustanovení § 3036 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „o. z.“), z ustanovení § 16 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, a z ustanovení § 197 odst. 2 a § 198 odst. 1 a 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) – dospěl po provedeném dokazování k následujícím závěrům:

3. Platby pojistného na všeobecné zdravotní pojištění mají charakter daní. Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. [3 Ads 24/2008](#) [jde o rozsudek ze dne 6. 8. 2008, který je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zmíněná níže) dostupný na webových stránkách Nejvyššího správního soudu] o promlčení v soukromoprávním smyslu jde v předpisech práva veřejného pouze tehdy, určuje-li takový předpis, že správní orgán přihlíží k promlčení jen k námitce účastníka řízení; jinak je tím *de facto* míněna prekluze, k níž správní orgán přihlíží z úřední povinnosti. Pětiletá lhůta k předepsání a vymáhání pojistného na zdravotní pojištění upravená v § 16 zákona č. 592/1992 Sb. je tedy podle insolvenčního soudu lhůtou prekluzivní, která se přerušuje provedením úkonu směřujícího k vyměření či vybrání dlužného pojistného (a začíná běžet nová prekluzivní lhůta). Žaloba je tudíž důvodná, neboť právo žalobce neprekludovalo.

4. Ohledně pohledávek, jichž se týká požadované určení, běželo v době, kdy je právní předchůdci žalobce přihlásili do konkursu vedeného na majetek dlužníka u konkursního soudu pod sp. zn. 24 K 5/2004, exekuční řízení (na základě nařízených exekucí, jež přerušily běh prekluzivních lhůt).

5. Konkursní řízení vedené na majetek dlužníka pravomocně skončilo 12. 1. 2008 zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení. Od tohoto okamžiku začala běžet nová pětiletá prekluzivní lhůta pro vymáhání pohledávek vůči dlužníku.

6. Usnesením ze dne 22. 9. 2010, č. j. 8 EXE 4141/2010-45, které nabylo právní moci dne 8. 7. 2011, nařídil Okresní soud ve Znojmě (dále jen „exekuční soud“) exekuci k vymození předmětných pohledávek vůči dlužníku na základě vykonatelného seznamu přihlášených pohledávek vzešlého z označeného konkursního řízení. Od pravomocného skončení konkursního řízení tak dosud neuplynula prekluzivní lhůta (přerušila se usnesením o nařízení exekuce a exekuční řízení dosud formálně běží). Pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka dne 21. 4. 2016 tedy neprekludovaly.

7. K odvolání prvního žalovaného (Mgr. et Mgr. J. P., jako insolvenčního správce dlužníka) i druhého žalovaného (dlužníka) Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 21. 5. 2020:

[1] Potvrdil rozsudek insolvenčního soudu (první výrok).

[2] Určil, že žalobce a první žalovaný vůči sobě nemají právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (druhý výrok).

[3] Uložil druhému žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 7.664 Kč (třetí výrok).

8. Odvolací soud – vycházejí z ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., z ustanovení § 112

zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“), a z ustanovení § 268 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) – dospěl po přezkoumání napadeného rozhodnutí k následujícím závěrům:

9. Insolvenční soud správně vycházel z ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007), nesprávně však vyložil povahu lhůty (jako lhůty prekluzivní). Podle „rozhodnutí“ Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. [20 Cdo 5031/2009](#) [jde o usnesení, které je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu], při absenci bližší úpravy promlčení v ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. je třeba obsah tohoto pojmu vykládat analogicky podle ustanovení § 100 až 114 obč. zák., jakožto obecného předpisu upravujícího institut promlčení, což platí i ohledně běhu promlčecí lhůty. Podle „rozhodnutí“ Nejvyššího soudu ze dne 27. března 2014, sp. zn. [30 Cdo 4337/2013](#) (jde o usnesení), protože ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. v rozhodném znění pro vymáhání pojistného neobsahuje v tomto směru zvláštní úpravu, je třeba použít ustanovení § 112 věty druhé obč. zák. o stavení běhu promlčecí doby v případě řádného pokračování v zahájeném řízení.

10. Podle „rozhodnutí“ Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2006, sp. zn. [20 Cdo 2219/2005](#) (jde o usnesení), se ustanovení § 112 věty druhé obč. zák. vztahuje i na běh promlčecí doby k vymáhání práva na pojistné a penále na všeobecné zdravotní pojištění.

11. Dále odvolací soud vyšel z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. [20 Cdo 4361/2011](#) (jde o usnesení), dle kterého stavení běhu promlčecí doby ve smyslu § 112 obč. zák. zajišťuje ochranu věřiteli, který uplatní v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, v tom smyslu, že promlčecí doba od tohoto uplatnění práva po dobu řízení neběží. Za uplatnění práva, jež bylo pravomocně přiznáno, se považuje i podání návrhu na výkon rozhodnutí či exekuci. Je-li takový návrh podán, pak po dobu exekučního řízení, v němž je řádně pokračováno, promlčecí doba neběží; je-li návrh na nařízení výkonu rozhodnutí či exekuce podán opakovaně, pak při splnění podmínky řádného pokračování v řízení dochází k dalšímu (opakovanému) stavení lhůty. Ve svém důsledku to znamená, že promlčecí doba pro uplatnění vymáhané pohledávky se prodlužuje o dobu, po kterou došlo ke stavení promlčecí doby.

12. Pohledávka původně náležející Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky (dále jen „zdravotní pojišťovna č. 1“) [dále též jen „dílčí pohledávka č. 1“] byla pravomocně přiznána platebními výměry, které nabyly právní moci 23. 5. 2002. Dne 25. 2. 2004 ji tento věřitel uplatnil přihláškou v konkursním řízení, čímž došlo ke stavení běhu promlčecí lhůty, jejíž běh pokračoval od 12. 1. 2008, kdy skončil konkurs na majetek dlužníka.

13. Pohledávka původně náležející Vojenské zdravotní pojišťovně (dále jen „zdravotní pojišťovna č. 2“) [dále též jen „dílčí pohledávka č. 2“] představovala penále za dobu od 1. 7. 2003 do 5. 2. 2004. Dne 3. 3. 2004 ji tento věřitel uplatnil přihláškou v konkursním řízení, čímž došlo ke stavení běhu promlčecí lhůty, jejíž běh pokračoval od 12. 1. 2008.

14. Pohledávka původně náležející Hutnické zdravotní pojišťovně (dále jen „zdravotní pojišťovna č. 3“) [dále též jen „dílčí pohledávka č. 3“] byla zčásti pravomocně přiznána platebním výměrem ze dne 25. 6. 2002 a zčásti částečně představuje nedoplatek pojistného za dobu do 5. 2. 2004. Dne 9. 3. 2004 ji tento věřitel uplatnil přihláškou v konkursním řízení, čímž došlo ke stavení běhu promlčecí lhůty.

15. Pohledávka původně náležející Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra (dále jen „zdravotní pojišťovna č. 4“) [dále též jen „dílčí pohledávka č. 4“] vyplývá z platebních výměrů, které nabyly právní moci dne 10. 6. 2002 a dne 3. 2. 2004. Dne 10. 3. 2004 ji tento věřitel uplatnil přihláškou v konkursním řízení, čímž došlo ke stavení běhu promlčecí lhůty.

16. Dále již mají pohledávky stejný osud, neboť 12. 1. 2008 (po zrušení konkursu) pokračoval běh promlčecí lhůty až do 10. 6. 2010, kdy byl ohledně nich podán exekuční návrh (čímž opět došlo ke stavení běhu promlčecí lhůty).

17. K námitce odvolatelů, že seznam přihlášených pohledávek vzešlý z konkursního řízení nemůže být pro tyto pohledávky exekučním titulem, jelikož dlužník ony pohledávky (v konkursu) popřel, odvolací soud uvádí, že podáním exekučního návrhu na základě seznamu přihlášených pohledávek žalobce uplatnil své právo u soudu, čímž došlo ke stavení běhu promlčecí lhůty. Jestliže žalovaní mínili, že seznam přihlášených pohledávek by neměl být exekučním titulem, pak měli podat návrh na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 o. s. ř., což se nestalo (exekuční řízení stále probíhá a žalobce v něm řádně pokračuje, takže jeho zahájení musí mít za následek stavení promlčecí doby).

II.

Dovolání a vyjádření k němu

18. Proti rozsudku odvolacího soudu podal první žalovaný dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, konkrétně otázky:

Je (může být) seznam přihlášených pohledávek exekučním titulem a lze pro něj nařídit exekuci pro pohledávku, kterou dlužník popřel?

19. Dovolatel namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

20. V mezích uplatněného dovolacího důvodu má dovolatel za nesprávný názor soudů, že poté, co po skončení konkursního řízení na majetek dlužníka (12. 1. 2008) začala běžet nová pětiletá prekluzivní respektive promlčecí lhůta k vymáhání pohledávky proti dlužníku, učinil žalobce úkon (jímž je usnesení o nařízení exekuce na majetek dlužníka ze dne 22. 9. 2010), který měl za následek přetržení této lhůty. Dovolatel namítá, že nařízení exekuce je nezákonné, neboť neexistuje exekuční titul (výpis ze seznamu přihlášených pohledávek takovým titulem není, neboť dlužník pohledávku popřel).

III.

Přípustnost dovolání

21. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštích řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

22. Dovolání v dané věci je přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., když pro ně neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř., a v posouzení dovoláním předestřené právní otázky jde o věc dovolacím soudem beze zbytku neřešenou.

IV.

Důvodnost dovolání

23. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

24. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

25. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází. Pro právní posouzení věci jsou rozhodující následující skutková zjištění (z nichž vyšly oba soudy):

26. Usnesením ze dne 6. 2. 2004, č. j. 24 K 5/2004-37, konkursní soud prohlásil konkurs na majetek dlužníka.

27. Platebním výměrem ze dne 30. 1. 1997, č. 4145500040 (který nabyt právní moci 20. 2. 1997 a stal se vykonatelným 11. 3. 2002) [dále jen „platební výměr č. 1“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 231.621 Kč.

28. Platebním výměrem ze dne 10. 8. 1998, č. 4145900506 (který nabyt právní moci 22. 9. 1998 a stal se vykonatelným 9. 10. 1998) [dále jen „platební výměr č. 2“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 148.366 Kč.

29. Platebním výměrem ze dne 20. 12. 1999, č. 4249900952 (který nabyt právní moci 12. 1. 2000 a stal se vykonatelným 13. 1. 2000) [dále jen „platební výměr č. 3“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 10.789 Kč.

30. Platebním výměrem ze dne 10. 8. 1998, č. 2145900515 (který nabyt právní moci 22. 9. 1998 a stal se vykonatelným 9. 10. 1998) [dále jen „platební výměr č. 4“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné penále z prodlení za platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 161.917 Kč.

31. Platebním výměrem ze dne 20. 12. 1999, č. 2149900951 (který nabyt právní moci 13. 1. 2000 a stal se vykonatelným 21. 1. 2001) [dále jen „platební výměr č. 5“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné penále z prodlení za platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 4.832 Kč.

32. Platebním výměrem ze dne 3. 5. 2002, č. 2140200156 (který nabyt právní moci 23. 5. 2002 a stal se vykonatelným 8. 6. 2002) [dále jen „platební výměr č. 6“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné penále z prodlení za platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 845.819 Kč.

33. Platebním výměrem ze dne 3. 5. 2002, č. 4140200157 (který nabyt právní moci a stal se vykonatelným 23. 5. 2002) [dále jen „platební výměr č. 7“], uložila zdravotní pojišťovna č. 1 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance ve výši 601.032 Kč.

34. Usnesením ze dne 26. 2. 2003, č. j. 15 E 1477/2002-4, které nabylo právní moci dne 11. 3. 2003, nařídil exekuční soud výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech dlužníka (povinného) podle pravomocného a vykonatelného platebního výměru č. 6.

35. Usnesením ze dne 26. 2. 2003, č. j. 15 E 1475/2002-6, které nabylo právní moci dne 11. 3. 2003, nařídil exekuční soud výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech dlužníka (povinného) podle pravomocného a vykonatelného platebního výměru č. 7.

36. Zdravotní pojišťovna č. 1 přihlásila podáními došlými konkursnímu soudu 25. 2. 2004 (příhlášky č. 19 a č. 20) do konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka pohledávky z titulu dlužného pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a dlužného penále za opožděné platby pojistného na všeobecné zdravotní pojištění ve výši 2.727.244 Kč a 133.293,70 Kč, sestávající z:

[1] dlužného pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 374.887 Kč, přiznaného platebními výměry č. 1 a 2,

[2] dlužného pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 9.868,70 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 3,

[3] dlužného pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 601.032 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 7,

[4] nedoplatku pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 79.899 Kč, doloženého vyúčtováním z 10. 2. 2004,

[5] nedoplatku pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 59.696 Kč, doloženého vyúčtováním z 23. 2. 2004,

[6] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 148.417 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 4,

[7] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 845.819 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 6,

[8] nedoplatku penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 1. 2. 1993 do prohlášení konkursu ve výši 704.190 Kč, doloženého vyúčtováním z 10. 2. 2004.

37. Podle seznamu přihlášených pohledávek byly pohledávky zdravotní pojišťovny č. 1 v konkursu zjištěny (při přezkumném jednání, jež se konalo 10. 6. 2004) v celkové výši 2.860.537,70 Kč (2.727.244 Kč a 133.293,70 Kč).

38. Zdravotní pojišťovna č. 2 přihlásila podáním došlým konkursnímu soudu 3. 3. 2004 (příhláška č. 28) do konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka pohledávky z titulu dlužného pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a dlužného penále za opožděné platby pojistného na všeobecné zdravotní pojištění ve výši 161.440 Kč, sestávající z:

[1] dlužného pojistného za dobu od února 1999 do června 2003 ve výši 72.232 Kč,

[2] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od února 1999 do prohlášení konkursu ve výši 89.208 Kč.

39. Podle seznamu přihlášených pohledávek byly pohledávky zdravotní pojišťovny č. 2 v konkursu zjištěny (při přezkumném jednání, jež se konalo 10. 6. 2004) v celkové výši 161.440 Kč (72.232 Kč a 89.208 Kč).

40. Platebním výměrem ze dne 28. 5. 2002, č. FVZ/1748/02/Chr (který nabyl právní moci a stal se vykonatelným 25. 6. 2002) [dále jen „platební výměr č. 8“], uložila zdravotní pojišťovna č. 3 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění za dobu od ledna 1996 do 27. prosince 2001 ve výši 203.924 Kč.

41. Platebním výměrem ze dne 28. 5. 2002, č. FVZ/1749/02/Chr (který nabyl právní moci a stal se

vykonatelným 25. 6. 2002) [dále jen „platební výměr č. 9“], uložila zdravotní pojišťovna č. 3 dlužníku, aby zaplatil dlužné penále z prodlení za platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění za dobu od 22. 2. 1996 do 31. 12. 2001 ve výši 163.683 Kč.

42. Zdravotní pojišťovna č. 3 přihlásila podáním došlým konkursnímu soudu 9. 3. 2004 (příhláška č. 36) do konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka pohledávky z titulu dlužného pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a dlužného penále za opožděné platby pojistného na všeobecné zdravotní pojištění ve výši 580.927 Kč, sestávající z:

[1] dlužného pojistného přiznaného platebním výměrem č. 8 ve výši 203.924 Kč,

[2] dlužného pojistného za dobu od prosince 2001 do února 2003 ve výši 34.984 Kč,

[3] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného přiznaného platebním výměrem č. 9 ve výši 163.683 Kč,

[4] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od ledna 2002 do 24. 3. 2003 ve výši 178.336 Kč.

43. Podle seznamu přihlášených pohledávek byly pohledávky zdravotní pojišťovny č. 3 v konkursu zjištěny (při přezkumném jednání, jež se konalo 10. 6. 2004) v celkové výši 580.927 Kč.

44. Platebním výměrem č. 220 ze dne 1. 9. 1999, č. j. ZP-10/Br-02-99/220 (který nabyl právní moci 22. 9. 1999 a stal se vykonatelným 30. 9. 1999) [dále jen „platební výměr č. 10“], uložila zdravotní pojišťovna č. 4 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 33.676 Kč a penále ve výši 27.950 Kč.

45. Usnesením ze dne 22. 5. 2001, č. j. 15 E 719/2001-3, nařídil exekuční soud podle vykonatelného platebního výměru č. 10 k uspokojení pohledávek zdravotní pojišťovny č. 4 (oprávněného) proti dlužníku (povinnému) ve výši 33.676 Kč (pojistné) a 27.950 Kč (penále) výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí.

46. Platebním výměrem č. 49 ze dne 20. 5. 2002, č. j. ZP-10/BR-04-02/049 (který nabyl právní moci 10. 6. 2002 a stal se vykonatelným 17. 6. 2002) [dále jen „platební výměr č. 11“], uložila zdravotní pojišťovna č. 4 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 31.108 Kč a penále ve výši 21.400 Kč.

47. Usnesením ze dne 26. 8. 2002, č. j. Nc 4275/2002-4, nařídil exekuční soud podle vykonatelného platebního výměru č. 11 k uspokojení pohledávek zdravotní pojišťovny č. 4 (oprávněného) ve výši 31.108 Kč (pojistné) a 21.400 Kč (penále) exekuci proti dlužníku (povinnému).

48. Platebním výměrem č. 541 ze dne 3. 2. 2004, č. j. ZP-10/BR-04-03/541 (dále jen „platební výměr č. 12“), uložila zdravotní pojišťovna č. 4 dlužníku, aby zaplatil dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 15.589 Kč a penále ve výši 10.377 Kč.

49. Zdravotní pojišťovna č. 4 přihlásila podáním došlým konkursnímu soudu 10. 3. 2004 (příhláška č. 37) do konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka pohledávky z titulu dlužného pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a dlužného penále za opožděné platby pojistného na všeobecné zdravotní pojištění ve výši 147.661,24 Kč, sestávající z:

[1] dlužného pojistného za dobu od 1. 7. 1995 do 30. 11. 1998 ve výši 14.682 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 10,

[2] dlužného pojistného za dobu od 1. 8. 2001 do 31. 12. 2002 ve výši 15.589 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 12,

[3] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 22. 8. 1995 do 5. 2. 2004 ve výši 32.083 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 10,

[4] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 22. 1. 1999 do 6. 11. 2002 ve výši 5.621,24 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 11,

[5] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 24. 9. 2001 do 5. 2. 2004 ve výši 10.408 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 12,

[6] dlužného pojistného za dobu od 1. 5. 1996 do 31. 12. 1997 ve výši 16.998 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 10,

[7] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 24. 6. 1996 do 5. 2. 2004 ve výši 42.229 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 10,

[8] dlužného pojistného za dobu od 1. 7. 1994 do 31. 8. 1995 ve výši 1.996 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 10,

[9] dlužného penále za prodlení s platbami pojistného za dobu od 22. 8. 1994 do 5. 2. 2004 ve výši 8.055 Kč, přiznaného platebním výměrem č. 10.

50. Podle seznamu přihlášených pohledávek byly pohledávky zdravotní pojišťovny č. 4 v konkursu zjištěny (při přezkumném jednání, jež se konalo 10. 6. 2004) v celkové výši 147.661,24 Kč.

51. Rozvrhovým usnesením ze dne 14. 8. 2007, č. j. 24 K 5/2004-338 (které nabylo právní moci 22. 9. 2007), rozvrhl konkursní soud výtěžek zpeněžení majetku konkursní podstaty dlužníka mezi konkursní věřitele tak, že (mimo jiné) žalobci (jenž se v průběhu konkursního řízení stal konkursním věřitelem namísto České konsolidační agentury, která pohledávky předtím nabyla od zdravotních pojišťoven) přiznal:

[1] na uspokojení pohledávky přihlášené přihláškou č. 19 částku 77.115,84 Kč,

[2] na uspokojení pohledávky přihlášené přihláškou č. 20 částku 3.773,12 Kč,

[3] na uspokojení pohledávky přihlášené přihláškou č. 28 částku 4.569,85 Kč,

[4] na uspokojení pohledávky přihlášené přihláškou č. 36 částku 16.444,18 Kč, a

[5] na uspokojení pohledávky přihlášené přihláškou č. 37 částku 4.179,81 Kč.

52. Usnesením ze dne 22. 11. 2007, č. j. 24 K 5/2004-367, které nabylo právní moci dne 12. 1. 2008, konkursní soud zrušil konkurs na majetek dlužníka po splnění rozvrhového usnesení.

53. Usnesením ze dne 22. 9. 2010 (shora blíže označeným) nařídil exekuční soud podle „vykonatelného seznamu přihlášených pohledávek“ v konkursním řízení vedeném u konkursního soudu pod sp. zn. 24 K 5/2004 exekuci na majetek dlužníka (povinného) k vymožení pohledávky žalobce (oprávněného) ve výši 2.057.254 Kč.

54. Usnesením ze dne 12. 4. 2016 (zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne), insolvenční soud (mimo jiné) zjistil úpadek dlužníka, povolil mu oddlužení a insolvenčním správcem dlužníka ustanovil Mgr. M. G. (dále též jen „M. G.“).

55. Žalobce přihlásil (příhláškou č. 6) 21. 4. 2016 do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka jako vykonatelnou pohledávku z titulu dlužného pojistného na veřejné zdravotní pojištění v celkové výši 3.644.483,14 Kč zahrnující (podle údajů o důvodu vzniku pohledávky v přihlášce) neuspokojenou část jeho pohledávek z konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka, s tím, že pro částku 2.057.254 Kč nařídil exekuční soud exekuci na majetek dlužníka usnesením ze dne 22. 9. 2010.

56. Při přezkumném jednání, jež se konalo 22. 6. 2016, popřel pohledávky žalobce M. G. (co do pravosti a výše) a dlužník (co do pravosti), s tím, že jsou již promlčeny a předložené výpisy ze seznamu přihlášených pohledávek nemají účinky vykonatelného rozhodnutí, jelikož dlužník pohledávky v konkursu popřel. Pohledávky zařadil M. G. na přezkumné jednání jako nevykonatelné.

57. Podáním datovaným 22. 6. 2016, doručeným 24. 6. 2016, vyrozuměl M. G. žalobce o popření (nevykonatelných) pohledávek a poučil jej o nutnosti podat v určené lhůtě žalobu proti M. G. i dlužníku [načež žalobce žalobu včas (15. 7. 2016) podal].

58. Usnesením ze dne 6. 9. 2016 (které nabylo právní moci dne 8. 10. 2016), insolvenční soud schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře.

59. Usnesením ze dne 11. 9. 2018 (zveřejněným v insolvenčním rejstříku 18. 9. 2018), insolvenční soud odvolal z funkce dosavadního insolvenčního správce dlužníka a novým insolvenčním správcem ustanovil dovolatele.

60. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), a insolvenčního zákona:

§ 16 (zákona č. 592/1992 Sb.)

Promlčení pojistného

(1) Právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.

(2) Právo vymáhat pojistné se promlčuje ve lhůtě pěti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno.

§ 112 (obč. zák.)

Uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí.

§ 3036 (o. z.)

Podle dosavadních právních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, která se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 20 (ZKV)

(...)

(8) Přihláška pohledávky má pro běh lhůty pro promlčení a zánik práv stejné účinky jako uplatnění práva u soudu.

§ 23 (ZKV)

(1) Pohledávka se pokládá za zjištěnou, byla-li uznána správcem a nebyla-li popřena žádným z konkursních věřitelů. Popření pohledávky úpadcem se poznamená v seznamu přihlášených pohledávek, ale nemá pro zjištění pohledávky význam.

(...)

§ 45 (ZKV)

(...)

(2) Na základě seznamu přihlášek lze pro zjištěnou pohledávku, kterou úpadce výslovně nepopřel, po zrušení konkursu vést výkon rozhodnutí na úpadcovo jmění.

§ 173 (insolvenčního zákona) Podání přihlášky

(...)

(4) Přihláška pohledávky má pro běh lhůty k promlčení nebo pro zánik práva stejné účinky jako žaloba nebo jiné uplatnění práva u soudu, a to ode dne, kdy došla insolvenčnímu soudu. Přihlášku pohledávky, která je podána u jiného než insolvenčního soudu, postoupí tento soud neprodleně soudu insolvenčnímu, aniž o tom vydává rozhodnutí; účinky spojené s podáním takové přihlášky nastávají dnem, kdy přihláška dojde insolvenčnímu soudu.

§ 191 (insolvenčního zákona)

(...)

(2) Při přezkumném jednání se pokládá za vykonatelnou každá přihlášená pohledávka, ohledně které věřitel prokáže, že se stala vykonatelnou nejpozději ke dni rozhodnutí o úpadku. Při přezkumném jednání nelze považovat vykonatelnou pohledávku za nevykonatelnou z důvodů, pro které byla popřena. V pochybnostech rozhodne o tom, zda se pohledávka považuje pro účely jejího přezkoumání za vykonatelnou, do skončení přezkumného jednání insolvenční soud; učiní tak usnesením, které se nedoručuje a proti němuž není přípustný opravný prostředek.

§ 198 (insolvenčního zákona) Popření nevykonatelné pohledávky insolvenčním správcem

(1) Věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání; tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyznění podle § 197 odst. 2. Žalobu podávají vždy proti insolvenčnímu správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.

(2) V žalobě podle odstavce 1 může žalobce uplatnit jako důvod vzniku popřené pohledávky

pouze skutečnosti, které jako důvod vzniku této pohledávky uplatnil nejpozději do skončení přezkumného jednání, a dále skutečnosti, o kterých se žalobce dozvěděl později proto, že mu kupující ze smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části neoznámil včas převzetí dlužníkového závazku.

(3) Vyjde-li v průběhu řízení o žalobě podle odstavce 1 najevo, že popřená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou, není to důvodem k zamítnutí žaloby, žalovaný je však v takovém případě povinen prokázat důvod popření podle § 199.

61. Ve výše citované podobě, pro věc rozhodné, platilo ustanovení § 16 zákona č. 592/1992 Sb. v době vzniku všech pohledávek zdravotních pojišťoven vůči dlužníku a do 31. 12. 2007 nedoznalo změn. S účinností od 1. 1. 2008, po novele zákona č. 592/1992 Sb., provedené zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byla na konci § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. doplněna věta „Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu.“. Po tomto doplnění pak uvedené ustanovení dále platilo v nezměněné podobě až do 30. 11. 2011. S účinností od 1. 12. 2011, po novele zákona č. 592/1992 Sb., provedené zákonem č. 298/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, bylo nahrazeno v textu § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. slovo „pět“ číslicí „10“ a v textu § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. slovo „pěti“ číslicí „10“, s přihlédnutím k přechodnému ustanovení obsaženému v bodu 1., článku IV., části druhé zákona č. 298/2011 Sb. se však tato změna dané věci netýká, jelikož právo předspsat a vymáhat dlužné pojistné vzniklo před 1. prosincem 2011.

62. Ustanovení § 112 obč. zák. v citovaném (rozhodném) znění platilo v době od vzniku pohledávek zdravotních pojišťoven do 31. 8. 2012. S účinností od 1. 9. 2012 pak byla v § 112 obč. zák. za slova „řádně pokračuje“ vložena [novelou provedenou zákonem č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákonem o mediaci)] slova „nebo je-li ohledně jeho práva zahájena mediace podle zákona o mediaci“, za slova „promlčecí doba“ vloženo slovo „neběží“ a slovo „neběží“ bylo nahrazeno slovy „nebo od tohoto zahájení po dobu mediace“. Ve znění tohoto doplnění (jež ale nemá žádný vliv na dále formulované závěry) pak ustanovení § 112 obč. zák. platilo až do 1. ledna 2014, kdy byl tento občanský zákoník zrušen zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem. Ustanovení § 3036 o. z. platí v nezměněné podobě od 1. ledna 2014.

63. Ustanovení § 20 odst. 8, § 23 odst. 1 a § 45 odst. 2 ZKV ve výše uvedené podobě, pro věc rozhodné, platila v době od prohlášení konkursu na majetek dlužníka (6. února 2004), do 1. 1. 2008, kdy byl zákon o konkursu a vyrovnání zrušen insolvenčním zákonem. S přihlédnutím k ustanovení § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však předmětná ustanovení uplatnila v konkursu vedeném na majetek dlužníka až do doby jeho skončení (12. 1. 2008).

64. Ustanovení § 173 odst. 4, § 191 odst. 2 a § 198 insolvenčního zákona v citované (rozhodné) podobě platila již v době zjištění úpadku dlužníka (12. 4. 2016), přičemž ustanovení § 173 odst. 4 insolvenčního zákona, ustanovení § 191 odst. 2 insolvenčního zákona ani ustanovení § 198 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona později nedoznala změn. Ustanovení § 198 odst. 1 insolvenčního zákona doznalo s účinností od 1. 7. 2017 [po novele provedené zákonem č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony] změny potud, že ve větě první byla za slovo „jednání“ vložena slova „nebo od právní moci rozhodnutí o schválení zprávy o přezkumu podle § 410 odst. 3 písm. a/“ a na konci textu věty první byla doplněna slova „nebo § 410 odst. 2“. S přihlédnutím k době konání přezkumného jednání (22. 6. 2016) i k době podání žaloby (15. 7. 2016) však tato změna v poměrech dané věci nemá význam.

65. Nejvyšší soud dále dodává, že vzhledem k době rozhodnutí o úpadku dlužníka (12. 4. 2016) je pro

insolvenční řízení dlužníka rozhodný insolvenční zákon ve znění účinném do 31. 5. 2019 [srov. článek II (Přechodné ustanovení) části první zákona č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony].

66. Ve výše ustaveném skutkovém a právním rámci činí Nejvyšší soud k dovoláním položené otázce následující závěry:

67. Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že skutkový stav věci, z něž vyšly oba soudy (jak byl shrnut výše) dokládá, že žalobce přihlásil „hromadnou pohledávku“ do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka jako vykonatelnou, s tím, že exekučním titulem je seznam přihlášek (výpis z něj) vzešlý z konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka. M. G. nicméně zařadil žalobcovu pohledávku na přezkum jako nevykonatelnou a insolvenční soud při přezkumném jednání na tuto skutečnost nereagoval, ač mu to ukládalo ustanovení § 191 odst. 2 věty třetí insolvenčního zákona. Platí však, že neodstraní-li insolvenční soud do skončení přezkumného jednání svým usnesením pochybnosti o tom, zda se pohledávka považuje (má považovat) pro účely jejího přezkoumání za vykonatelnou (vyvolané tím, že insolvenční správce zpochybní vykonatelnost pohledávky, kterou současně popře co do pravosti nebo výše), je pro další postup rozhodné, že insolvenční správce věřitele vyrozuměl, že jeho pohledávka byla popřena jako nevykonatelná. Žalobu podanou věřitelem na základě takového poučení (vyrozumění) nelze poté, kdy v průběhu řízení vyjde najevo, že popřená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou, jen proto zamítnout nebo odmítnout. Žalovaný (insolvenční správce) je však v takovém případě povinen prokázat důvod popření podle § 199 insolvenčního zákona; srov. § 198 odst. 3 insolvenčního zákona. Srov. k tomu shodně např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2019, sen. zn. [29 ICdo 144/2017](#), uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 6, ročník 2020, pod číslem 62, k jehož závěrům se Nejvyšší soud přihlásil např. též v rozsudku ze dne 31. 1. 2019, sen. zn. [29 ICdo 4/2017](#), uveřejněném pod číslem 130/2019 Sb. rozh. obč.

68. Dále Nejvyšší soud uvádí, že k výkladu ustanovení § 16 zákona č. 592/1992 Sb. se vyjádřil v usnesení velkého senátu svého občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. [31 Cdo 867/2012](#). V něm s odkazem na označená rozhodnutí tříčlenných senátů Nejvyššího soudu uzavřel, že při absenci bližší úpravy promlčení v ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007), je třeba obsah tohoto pojmu vykládat analogicky podle ustanovení § 100 až 114 obč. zák., jakožto obecného předpisu upravujícího institut promlčení, což platí i ohledně běhu promlčecí doby; proto je také třeba vycházet z § 112 věty druhé obč. zák. K tomu budiž dodáno, že s přihlédnutím k době vzniku pohledávek a k době, kdy se měly stát vykonatelnými exekuční tituly, se v poměrech této věci prosadí úprava obsažená v ustanovení § 112 obč. zák. (vzhledem k ustanovení § 3036 o. z.) i v době od 1. ledna 2014.

69. Podle skutkových zjištění obou soudů byly z pohledávek zdravotních pojišťoven před prohlášením konkursu na majetek dlužníka exekučně vymáhány pohledávky přiznané platebními výměry č. 6 (845.819 Kč), 7 (601.032 Kč), 10 (33.676 Kč a 27.950 Kč) a 11. (31.108 Kč a 21.400 Kč); osudem těchto exekučních řízení po skončení konkursního řízení se soudy ve skutkové rovině již nezabývaly (závěr, podle kterého žalobce v těchto exekučních řízeních řádně pokračoval po zrušení konkursu, nepřijaly). Ohledně zbylých pohledávek přihlášených do konkursu vedeného na majetek dlužníka jako vykonatelných (na základě platebních výměrů) je zjevné, že od zrušení konkursu (12. 1. 2008) do přihlášení „hromadné pohledávky“ do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka (21. 4.

2016) již uplynula (promlčecí) doba delší 5 let, takže původní exekuční tituly jsou promlčeny (§ 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb.). Pro tu část pohledávek, které zdravotní pojišťovny přihlásily do konkursu vedeného na majetek dlužníka jako nevykonatelné, se podává uplynutí (promlčecí) doby delší 5 let z ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. Jinak řečeno, bez přihlídnutí k exekučnímu titulu představovanému seznamem přihlášek dle § 45 odst. 2 ZKV, by za daného skutkového stavu věci byla důvodná námitka dovolatele, že pohledávky jsou promlčeny. Zbývá proto určit, zda promlčení „hromadné pohledávky“ mohla zabránit (zabránila) skutečnost, že pro ni byla (tehdy ve výši 2.057.254 Kč) 22. září 2010 nařízena exekuce podle „vykonatelného seznamu přihlášených pohledávek“ v konkursním řízení vedeném u konkursního soudu pod sp. zn. 24 K 5/2004 a že exekuční řízení dosud není skončeno.

70. Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 27. 11. 2001, sp. zn. [29 Cdo 2780/2000](#), uveřejněném pod číslem 39/2002 Sb. rozh. obč., vysvětlil, že ani pravomocné rozvrhové usnesení (vydané dle § 30 ZKV) není exekučním titulem, který by zakládal překážku věci rozsouzené pro řízení o pohledávce, která sice byla v konkursu zjištěna, ale nebyla uspokojena. Tamtéž doplnil, že pro zjištěnou pohledávku, kterou úpadce v konkursu výslovně nepopřel, je exekučním titulem (dle § 45 odst. 2 ZKV) seznam přihlášek coby veřejná listina, která však nepředstavuje překážku, jež by po zrušení konkursu bránila projednání sporu o stejné plnění před orgánem, do jehož pravomoci náleží projednání takové věci. V usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 14. 3. 2012, sp. zn. [31 Cdo 374/2010](#), uveřejněném pod číslem 82/2012 Sb. rozh. obč., pak Nejvyšší soud ozřejmil, že podle ustanovení § 45 odst. 2 ZKV (ve znění účinném od 1. 5. 2000 do 31. 12. 2007) lze na základě seznamu přihlášek pro zjištěnou pohledávku, kterou úpadce výslovně nepopřel, po zrušení konkursu vést výkon rozhodnutí na úpadcovu jmění, došlo-li ke zrušení konkursu způsobu uvedenými v ustanovení § 44 odst. 1 a 2 ZKV, že však takový postup není možný, došlo-li ke zrušení konkursu způsobem uvedeným v ustanovení § 44 odst. 3 ZKV nebo § 44a odst. 1 ZKV. Srov. shodně též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2021, sp. zn. [29 Cdo 3310/2020](#), uveřejněné pod číslem 18/2022 Sb. rozh. obč. K prokázání exekučního titulu, kterým je seznam přihlášených pohledávek ve smyslu ustanovení § 45 odst. 2 ZKV, přitom oprávněnému postačí předložit výpis ze seznamu přihlášených pohledávek podle § 21 odst. 3 ZKV (srov. již usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 11. 2005, sp. zn. [26 Co 365/2005](#), uveřejněné pod číslem 44/2007 Sb. rozh. obč.).

71. S odvolacím soudem lze souhlasit v tom, že má-li oprávněný (věřitel) pro pohledávku představovanou dlužným pojistným na veřejné zdravotní pojištění a penále z prodlení za platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění k dispozici jako exekuční titul seznam přihlášek vzešlý z konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka (povinného) podle zákona o konkursu a vyrovnání, pak se podáním exekučního návrhu staví promlčecí doba k vymození této pohledávky (ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2008, ve spojení s ustanovením § 112 věty druhé obč. zák.). Jestliže po nařízení exekuce oprávněný v exekučním řízení řádně pokračuje, promlčecí doba po dobu exekučního řízení neběží (ustanovení § 16 odst. 2 věty druhé zákona č. 592/1992 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2008). Okolnost, že v intencích § 112 věty druhé obč. zák. nejde o právo, které „bylo pravomocně přiznáno“ (rozhodnutím), nýbrž o veřejnou listinu, na řečeném ničem nemění. Účinky stavení běhu promlčecí doby však může mít jen exekuční návrh spojený se skutečným „exekučním titulem“.

72. K tomu aby, veřejnou listinu, již je seznam přihlášek vzešlý z konkursního řízení vedeného na majetek dlužníka (povinného) podle zákona o konkursu a vyrovnání, bylo možné mít za exekuční titul, musí zákon vymezit předpoklady, za nichž se tak děje (exekuční právo takové listině bez dalšího povahu exekučního titulu nepřiznává). Podmínky, za nichž se (upravený) seznam přihlášených pohledávek (přihlášek) stává (coby veřejná listina) exekučním titulem, pozitivně vymezuje ustanovení § 45 odst. 2 ZKV. To způsobílost seznamu coby exekučního titulu omezuje jen na „zjištěnou“ a z povahy věci dosud „neuspokojenou“ pohledávku (část pohledávky), kterou dlužník (úpadce) nepopřel

(srov. i § 23 odst. 1 ZKV, jenž vyžaduje, aby popření pohledávky úpadcem bylo poznamenáno v seznamu přihlášených pohledávek).

73. Jinak řečeno, seznam přihlášených pohledávek není (nemůže být) po zrušení konkursu exekučním titulem pro pohledávku konkursního věřitele:

a/ v rozsahu, v němž dlužník (úpadce) pohledávku uspokojil v průběhu konkursního řízení, nebo

b/ v rozsahu, v němž pohledávka, kterou dlužník (úpadce) nepopřel, nebyla v konkursním řízení zjištěna v důsledku popěrného úkonu uplatněného jinou k tomu oprávněnou osobou (správcem konkursní podstaty nebo konkursním věřitelem), anebo

c/ v rozsahu, v němž dlužník pohledávku popřel.

74. Způsobilost seznamu jako exekučního titulu vylučuje (v příslušném rozsahu) existence kterékoli ze skutečností uvedených v předchozím odstavci.

75. Veřejná listina (seznam přihlášených pohledávek), která se nikdy nestala exekučním titulem ve smyslu ustanovení § 45 odst. 2 ZKV proto, že dlužník (úpadce) pohledávku v konkursu popřel (§ 23 odst. 1 ZKV), pak není způsobilá založit běh promlčecí doby podle § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb.; nejde (totiž) o exekuční titul v tomto ustanovení označený (platební výměr), ani o jiný exekuční titul, na jehož základě by bylo možné nařídit nebo zahájit výkon rozhodnutí nebo exekuci (§ 112 věta druhá obč. zák.). Nemá-li veřejná listina vlastnosti, které z ní mohou učinit exekuční titul, a plynou-li z ní naopak skutečnosti, které ji jako možný exekuční titul předem vylučují [u seznamu přihlášených pohledávek vzešlého z konkursního řízení vedeného podle zákona o konkursu a vyrovnání okolnost, že pohledávka byla v průběhu konkursu uspokojena, nebo okolnost, že pohledávka nebyla v konkursu před jeho zrušením zjištěna, anebo okolnost, že dlužník (úpadce) pohledávku výslovně popřel], pak se pro ni neuplatní ani příslušná zákonná ustanovení o promlčecí době určené k vymožení pohledávky v exekuci podle exekučního titulu. Exekuční návrh spojený s exekučním titulem, který nikdy nevznikl, nemá za následek stavení běhu promlčecí doby určené pro „vykonatelné pohledávky“ bez zřetele k tomu, zda exekuční soud podle takového (domnělého) „exekučního titulu“ exekuci (nesprávně) nařídil.

76. Právní posouzení věci odvolacím soudem, jenž nesprávně vyšel z toho, že promlčecí doba neběží od podání exekučního návrhu bez ohledu na to, zda je zde exekuční titul, tedy není správné.

77. Odvolací soud neměl námitku neexistence předmětného seznamu přihlášených pohledávek coby exekučního titulu za opodstatněnou též proto, že žalovaní měli (mohli) podat návrh na zastavení exekuce podle § 268 o. s. ř. Ve vztahu k dovolateli je tato úvaha zjevně nesprávná již proto, že insolvenční správce se nestává účastníkem exekučního řízení namísto povinného (insolvenčního dlužníka) ani tehdy, přechází-li na něj na základě rozhodnutí o způsobu řešení úpadku dlužníka oprávnění nakládat s majetkovou podstatou dlužníka (srov. § 229 odst. 3 písm. c/, § 246 odst. 1, § 266 odst. 1 písm. h/, odst. 2, § 267 insolvenčního zákona). Možnost uplatnit v rámci popěrného úkonu v oddlužení námitku promlčení vykonatelné pohledávky přiznané (dokonce) pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu, ostatně dlužníku výslovně přiznává ustanovení § 410 odst. 6 insolvenčního zákona (v rozhodném znění) [v době popření „hromadné pohledávky“ šlo o § 410 odst. 3 insolvenčního zákona]. Zbývá dodat, že lze-li jako důvod popření pravosti nebo výše vykonatelné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu uplatnit námitku, že se promlčel „exekuční titul“ (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2016, sen. zn. [29 ICdo 74/2014](#), uveřejněný pod číslem 32/2018 Sb. rozh. obč.), pak ovšem nelze osobě nadané popěrným právem upřít námitku, že se promlčela pohledávka, jelikož exekuční titul (jímž měla být veřejná

listina) vůbec nevznikl.

78. Právní posouzení věci odvolacím soudem tak ani potud není správné.

79. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí zrušil (včetně závislých výroků o nákladech řízení). Jelikož důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí také na rozhodnutí insolvenčního soudu, zrušil Nejvyšší soud i toto rozhodnutí (včetně závislého výroku o nákladech řízení) a vrátil věc insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

80. Zbývá dodat, že soudy (vedeny nesprávným názorem o účincích exekučního návrhu nepodloženého exekučním titulem a o nemožnosti zohlednit námitku promlčení při nařízené exekuci) si ve skutkové rovině neopatřily podklady pro závěr, zda námitka, že dlužník pohledávky popřel, je opodstatněná [neučinily na dané téma ze seznamu přihlášených pohledávek (výpisů z něj) žádné zjištění]. Vyjde-li posléze (po doplnění dokazování v dotčeném směru) vskutku najevo, že předmětný seznam přihlášených pohledávek není exekučním titulem, budou se soudy zabývat vznesenou námitkou promlčení u vědomí toho, že seznam přihlášených pohledávek není veřejnou listinou, která činí z „hromadné pohledávky“ pohledávku vykonatelnou (není pro ni exekučním titulem), takže s podáním exekučního návrhu se pro takový seznam nepojilo stavení běhu promlčecí lhůty.